

Caracterizarea Emiliei Rachitaru din perspectiva lui Fred Vasilescu

Prin romanul "Patul lui Procust", autorul Camil Petrescu se remarca printre cei mai de seama reprezentanti ai autenticitatii, avand o remarcabila acuitate intelectuala si putere de creatie.

Scriitorul isi numeste romanul "dosar de existente" (in subsolul primei pagini), acest "calificativ" fiind materializat prin lipsa unui personaj principal. Fiecare personaj isi face aparitia in centrul atentiei pentru a lasa mai apoi loc la un altul, apoi la altul... Doamna T, George Demetriu Ladima, Fred Vasilescu si Emilia Rachitaru sunt cei patru protagonisti ai romanului.

..." Emilia aceasta, pe care am avut-o din noaptea cand m-a dus un prieten cu ea la Luzana, pe care am chemat-o la mine cand am vrut si pe care totusi, in trei ani, am venit cel mult de trei ori s-o am, care de cate ori a fost singura cu mine n-a intarziat, ca sa ramaie in camasa cu coapsele goale, un sfert de ora, fata asta blonda sau mai mult spalacita, grasuta si vulgara, pe care au avut-o toti prietenii mei, ca si mine..."

Aceasta Emilia este o actrita fara talent. Fred o vede pe scena ca fiind "dezastruoasa ca o bucatareasa patetica", o judeca "la rece" si o vede grava, impozanta, o blonda spalacita, grasuta si vulgara, cu veleitati si sigura pe ea dar altfel saraca cu spiritul. Ea nu stie sa glumeasca; totusi, cateodata glumeste vulgar; nu zambeste, fiind mereu de o gravitate - am putea spune - prosteasca. in ceea ce priveste teatrul, Emilia nu se poate incadra in nici un rol, deoarece ea nu poate intelege decat unul singur... acela de "dama de companie".

Feminitatea ii lipseste cu desavarsire, lasand la iveala o femeie superficiala, pentru care actoria e un mod de a-si ascunde adevarata natura, delasarea. Emilia este o femeie de-a dreptul jignitoare prin lipsa ei de naturalete, prin gesturile si tendintele ei animalice, avand constiinta ca reprezinta pentru Fred Vasilescu doar un ospat de carne: "Are constiinta valorii animalitatii ei ... exploateaza totul rece, cu randuiala si socoteala; gandeste vulgar si grijuliu despre sexul ei, ca un taran despre marfa si hambar".

Vizita lui Fred Vasilescu reprezinta pentru Emilia doar inca un cadou din partea acestuia sau, "ca data trecuta", doua mii de lei lasati pe masuta, la plecare. Restul vine de la sine. in timp ce "musafirul" o are din nou, Emilia este rece, respingatoare, nenaturala intr-un mod jignitor si respingator. Ea stie ca nu reprezinta nimic pentru Fred. in acelasi timp stie ca Ladima o iubeste, dar ea nu este in stare sa inteleaga asemenea sentimente profunde. Gandirea ei se limiteaza la placerile carnale fara a incerca macar sa cuprinda nemarginita dragoste pe care Ladima i-o poarta.

Nu ne putem indoi, deci, de lipsa virtutilor rationale sau afective ale Emiliei. De aici se naste, poate, intrebarea prin ce proces absurd, illogic, o fiinta cu un asemenea statut a putut deveni doamna din visele lui Ladima?

in ansamblu, Emilia este vazuta de catre Fred ca si un apogeu al decadentei feminine, sau,

juducand obiectiv, o "victimă" a misoginismul autorului, fenomen a carui prezenta se face simtita din plin.

Concluzie asupra perspectivelor de caracterizare a personajelor

Emila Rachitaru a fost caracterizata pe rand din doua perspective aparent opuse. Doua personaje isi expun parerile despre ea, dar aceste pareri nu doar ca nu se exclud reciproc, ci se completeaza chiar, formand un portret cat mai amplu si mai complex, in limitele in care el poate fi surprins de Fred Vasilescu si George Demetriu Ladima.

Personajele romanului sunt relativizate prin reflectarea lor in mai multe constiinte. Ele se constituie antitetic, impletindu-si destinele. Aceste personaje nu pot fi caracterizate obiectiv, deoarece aceasta relativizare a lor este menita sa le sublinieze complexitatea, o complexitate care nu poate fi redată decat din punctul de vedere al Absolutului.

Eroii lui Camil Pertescu contin in structura lor o lume ideala careia nu-i pot gasi corespondentul in lumea reala. De aici drama fiecaruia.